

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

बहिःस्थ विभाग

External Department

पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणक्रम विद्यार्थी मार्गदर्शिका

(बी.ए./बी. कॉम एम.ए./एम.कॉम./एल.एल.एम./एम.ए. (शिक्षणशास्त्र))

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९

प्रेरणा :

प्रा. डॉ.पी.पी.पाटील
मा. कुलगुरु
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

मार्गदर्शन:

प्रा. ए. बी. चौधरी
संचालक,
बहिःस्थ विभाग

लेखन :

डॉ.जगताप मनिषा वसंतराव
सहा. प्राध्या, बहिःस्थ विभाग

संपर्कासाठी पत्ता व फोन नंबर

संचालक,
बहिःस्थ विभाग,
स्पर्धा परीक्षा इमारत, उ.म.वि.नगर परिसर,
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव-४२५००१
फोन नं. ०२५७-२२५७४९५/२२५८४९६

संकेत स्थळ (Website) : उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या www.nmu.ac.in या अधिकृत

संकेत स्थळावर गेल्यानंतर डाव्या बाजूस असलेल्या **Quick Link** अंतर्गत

IDEAL (External Mode) लिंक (Link)

ई-मेल आयडी :- ideal@nmu.ac.in

-: अनुक्रमणिका :-

अ.क्र.	तपशील	पृष्ठ क्रमांक
१	शिक्षणक्रम नियोजन व अंमलबजावणी प्रक्रियेचे सर्वसाधारण (Tentitive) वेळापत्रक	०४
२	विद्यापीठ परिचय	०५
३	बहिःस्थ विभाग परिचय व उद्दिष्टे	०६
४	शिक्षक्रमांची वैशिष्ट्ये व विद्यार्थी सेवासुविधा	०६-०७
५	प्रवेशाच्या संदर्भात पात्रता गट	०७
६	उपलब्ध शिक्षणक्रम संरचना	०८-१०
७	उपलब्ध शिक्षणक्रम व शुल्क	११-१६
८	प्रवेश पात्रता नियमावली	१७-१९
९	स्वयं अध्ययन साहित्याबाबत	१९-२६
१०	प्रवेश अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे	२७
११	प्रवेश केंद्रे	२७
१२	संपर्कासाठी पत्ता व फोन नं.	२८

❖ शिक्षणक्रम नियोजन व अंमलबजावणी प्रक्रियेचे सर्वसाधारण (Tentitive) वेळापत्रक

अ.न	तपशील	कार्यवाही महिना
०१	ऑनलाईन प्रवेश खुले राहतील.	जुलै २०१८ पासून
०२	विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन भरलेला प्रवेश अर्ज व संबंधित कागदपत्रे प्रवेश केंद्रावर जमा करण्याची अंतिम मुदत	सप्टेंबर २०१८ अखेरपर्यंत
०३	अर्जाची छाननी	ऑक्टोबर २०१८ अखेरपर्यंत
०४	कागदपत्रे अपुर्ततेबाबत विद्यार्थ्यांना ई-मेल/दूरध्वनी/एस.एम.एस.द्वारे कळविले जाईल.	ऑक्टोबर २०१८ अखेरपर्यंत
०५	प्रवेश पात्रता निश्चिती	नोव्हेंबर २०१८ पहिला आठवडा
०६	प्रवेश पात्र विद्यार्थ्यांना प्रवेश निश्चितीबाबत संकेतस्थळावर माहिती उपलब्ध	नोव्हेंबर २०१८ अखेरपर्यंत
०७	विषयनिहाय एकूण ०५ ते १० रविवार याप्रमाणे अभ्यासकेंद्रांवर संपर्कसत्रांचे आयोजन	डिसेंबर २०१८ पहिला आठवडा ते मार्च २०१९ अखेर दरम्यान
०८	परीक्षा अर्ज भरणेबाबत विद्यार्थ्यांना एस.एम.एस (SMS)/संकेतस्थळावर द्वारे सूचनेचे वितरण	फेब्रुवारी २०१९ दुसऱ्या आठवडा पासून
०९	अंतीम परीक्षेचे ऑनलाईन अर्ज प्रवेश केंद्रावर जमा करण्याची प्रक्रिया	मार्च २०१९ अखेरपर्यंत
१०	अंतीम परीक्षेचे वेळापत्रक संकेतस्थळावर जाहीर केले जाईल.	एप्रिल २०१९, पहिला आठवडा
११	विद्यार्थ्यांना परीक्षा प्रवेश पत्र (हॉल टिकीट) संकेत स्थळावर ऑनलाईन उपलब्ध केले जाईल.	एप्रिल २०१९, दुसऱ्या आठवड्या नंतर
१२	अंतिम लेखी परीक्षेचे आयोजन	मे २०१९, पहिला किंवा दुसऱ्या आठवड्यापर्यंत
१३	अंतिम परीक्षेचा निकाल संकेतस्थळावर उपलब्ध	जून २०१९, दुसरा आठवड्यापर्यंत
१४	विद्यार्थ्यांना गुणपत्रक वितरण करण्यात येईल.	जुलै २०१९, दुसऱ्या आठवड्या नंतर
१५	पदवी प्रदान अर्ज करणे	सप्टेंबर व ऑक्टोबर , २०१९ अखेरपर्यंत
१६	पदवी प्रदान समारंभ	विद्यापीठाद्वारे निर्धारित केलेल्या तारखेस होईल.

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

बहिःस्थ विभागाद्वारे शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ साठी पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणक्रमांच्या
प्रवेशाबाबत माहिती

❖ प्रवेश - दि. ०१ जुलै, २०१८ पासून

❖ विद्यापीठ परिचय :-

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाची स्थापना १९८९ च्या विद्यापीठ कायदा क्र. २९ (University Act No. २९) अंतर्गत १५ ऑगस्ट, १९९० रोजी जळगाव येथे झाली. उत्तर महाराष्ट्र विभागात उच्च शिक्षणासाठी सुवर्णसंधी उपलब्ध करून देणे, हे विद्यापीठाचे ध्येय आहे. अतिशय अल्प कालावधीत विद्यापीठाने शिक्षणक्षेत्रात उच्च स्थान मिळवले आहे. एकशे नव्वदहून अधिक महाविद्यालये व पस्तीसपेक्षा जास्त मान्यताप्राप्त परिसंस्था विद्यापीठाशी संलग्नित आहेत. नॅकच्या पुनर्मूल्यांकनाद्वारे 'अ' श्रेणी ('A' Grade) विद्यापीठास प्राप्त झाले आहे.

विद्यापीठाचा जवळपास ६४६ एकरचा निसर्गरम्य असा परिसर आहे. जळगाव शहरापासून दहा किलोमीटर अंतरावर विद्यापीठाचे मुख्यालय वसलेले आहे. विद्यापीठाच्या अखत्यारित (Jurisdiction) जळगाव, धुळे, नंदूरबार ह्या जिल्हांचा समावेश होतो. विद्यापीठात विविध विद्या शाखांतर्गत शैक्षणिक विभाग आहेत. विभागांतर्गत पदविका ते पदव्युत्तर स्तरावरील अनेक व्यवसायाभिमुख अभ्यासक्रम व अभिनव असे शैक्षणिक उपक्रम राबविले जातात. ज्यामुळे विद्यार्थ्यांना रोजगाराच्या अनेक संधी उपलब्ध होण्यास मदत होते. बरेचसे शिक्षणक्रम हे औद्योगिकदृष्ट्या रोजगारभिमुख (Industrial Oriented) तयार केलेले आहेत. त्यासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करण्यावर भर दिला जातो.

'अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत' ह्या समर्पक ब्रीदवाक्यासोबत उच्च शिक्षण व संशोधनाच्या अनेक संधी विद्यार्थ्यांना मिळवून देण्यात विद्यापीठ नेहमीच अग्रेसर राहिलेले आहे.

❖ बहिःस्थ विभाग परिचय :-

‘बहिःस्थ विभाग’ (External Department) हा पारंपरिक विद्यापीठातील विभागांपेक्षा वेगळेपण असलेला विभाग असून विविध विद्याशाखांतर्गत शिक्षणक्रमांची प्रवेश प्रक्रिया ते अंतिम निकालापर्यंत अंमलबजावणीची कार्ये पार पाडली जातात.

❖ बहिःस्थ विभागाची उद्दिष्टे :-

१. समाजातल्या शेवटच्या घटकापर्यंत, शहरी, ग्रामीण व आदिवासी, तसेच मागास भागातील अध्ययनार्थींच्या, शेतकरी व स्त्रियांच्या गरजा लक्षात घेऊन उच्च, व्यावसायिक, तांत्रिक, शिक्षण देण्याचे कार्य करणे.
२. शिकण्याची इच्छा असणाऱ्या सर्वांना सहजपणे शिक्षण घेता येईल, अशी लवचिक व उपक्रमशील मुक्त शिक्षण प्रणाली विकसित करणे.
३. अनौपचारिक तसेच शैक्षणिक विस्तार सेवांच्या उपक्रमातून विविध कला कौशल्यांचा विकास करण्यासाठी गुणात्मक शिक्षण उपलब्ध करून देणे.
४. बदलत्या तंत्रज्ञानाशी समायोजन साधण्यासाठी प्रशिक्षण देणे व व्यक्तिमत्व विकास घडवून आणणे.
५. शैक्षणिक संधीपासून वंचित असलेल्या सर्व दुर्लक्षित समाज घटकांसाठी शिक्षणाच्या संधी उपलब्ध करून देणे.

❖ शिक्षक्रमांची वैशिष्ट्ये व विद्यार्थी सेवासुविधा :-

१. बहिःस्थ शिक्षण प्रणालीद्वारे विद्यापीठात स्वतंत्र विभाग प्रस्थापित करण्यात आला आहे.
२. प्रत्येक पदवी व पदव्युत्तर पदवीचा पाठ्यक्रम (Syllabus) प्रस्तूत उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचा आहे.
३. शिक्षणक्रमातील परीक्षेचा साचा वार्षिक (Annual Pattern) आहे.
४. जळगाव, धुळे, नंदूरबार या तिन्ही जिल्ह्यांमध्ये अभ्यास केंद्रांची व परीक्षा केंद्रांची सुविधा आहे.
५. ऑनलाईन प्रवेश ते गुणपत्रक मिळण्याची सुविधा आहे.
६. विषयानुसार स्वयंअध्ययन साहित्य (Self Learning Material) हे छापिल पुस्तके, मुद्रिते, टंकलिखिते वा अनुषंगिक तत्सम साहित्य) स्वरूपात उपलब्ध करून दिले जाणार आहे.

(टीप: बहुतांश साहित्य हे मराठी माध्यमातून व अपवादात्मक विषयाचे इंग्रजी माध्यमातून उपलब्ध आहे/राहिल.)

७. तिन्ही जिल्ह्यांमधील अभ्यास केंद्रांवर ठराविक रविवारी/ सुट्टीच्या दिवशी संमंत्रण सत्रांचे (Counselling Sessions) आयोजन केले जाते / करण्यात येईल.
८. पदवी व पदव्युत्तर शिक्षणक्रम हे नोकरी, विविध स्पर्धा परीक्षा, नेट/सेट परीक्षा देण्यासही पात्रता आहे.
९. नियमित महाविद्यालयांमध्ये काही कारणास्तव प्रवेश मिळू न शकणाऱ्या विद्यार्थी, गृहिणी, नोकरी व व्यवसाय करणाऱ्या महिला, विविध क्षेत्रातील कर्मचारी (शासकीय / निमशासकीय), व्यावसायिक, सामाजिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या व्यक्ती, सेवा निवृत्त अधिकारी / कर्मचारी हयांच्यासाठी प्रवेशाची संधी आहे.

❖ **प्रवेशाच्या संदर्भात पात्रता गट :-**

- विद्यार्थी
- गृहिणी
- नोकरी व व्यवसाय करणाऱ्या महिला
- विविध क्षेत्रातील कर्मचारी (शासकीय/निमशासकीय)
- व्यावसायिक
- सामाजिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या व्यक्ती
- सेवा निवृत्त अधिकारी/कर्मचारी

PROGRAMME STRUCTURE-

Structure of Non Professional All B.A.& B.COM Programme
Part I ,II,III
Total Credits = 120-150

B.A.PROGRAMME

B.COM.PROGRAMME

(Compulsory Papers)

(Compulsory Papers)

Group – A Theory	Selection of Papers	Marks
Paper I- Compulsory	English	100
Paper II-	Any 2	100
Paper III -		100
Paper IV-		
Group – B Theory		
Paper V-	Any 4	(100*4)= 400
Paper VI-		
Paper VII-		
Paper VIII-		
Paper IX-		
TOTAL		700

Group – A Theory	Selection of Papers	Marks
Paper I	Any 2	(100*2)=
Paper II		200
Paper III		
Group – B Theory COMPULSORY PAPERS		
Paper IV-	All Papers are Compulsory	(100*5)=
Paper V-		500
Paper VI-		
Paper VII-		
Paper VIII-		
	TOTAL	700

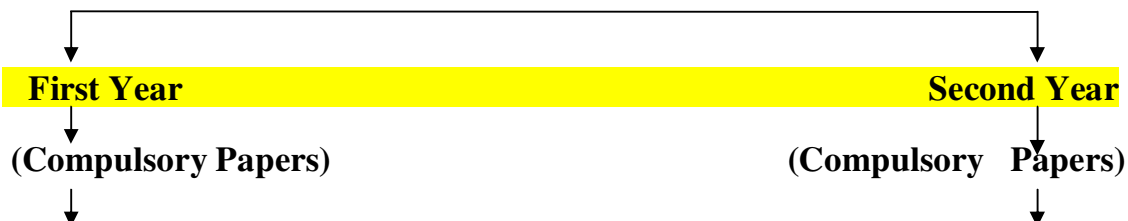
First Year	Theory	700	TOTAL MARKS- 2100
Second Year	Theory	700	
ThirdYear	Theory	700	

PROGRAMME STRUCTURE-

Structure of Non Professional **All PG (M.A.)/M.com** Programme

**MA.Marathi/Hindi/English/History/Political Science/Sociology /Economics/Defence
& Strategic Studies-Part I & II**

Total Credits = 64-72

Group – A Theory	Marks
Paper I	100
Paper II	100
Paper III	100
Paper IV	100
Group – B Internal Work	
Paper V- Assignments (4*20) Marks+ Attendance for Contact Sessions 20 Marks	100
TOTAL	500

Group – A Theory	Marks
Paper I	100
Paper II	100
Paper III	100
Paper IV	100
Group – B Internal Work	
Paper V- Assignments (4*20) Marks + Attendance for Contact Sessions 20 Marks	100
TOTAL	500

Year	Theory + Internal Work	Marks	TOTAL MARKS- 1000
First Year	Theory + Internal Work	400+100 = 500	
Second Year	Theory + Internal Work	400+100 = 500	

ठराविक रविवारी/ सुट्टीच्या दिवशी प्रती वर्ष एकूण ०५ संमंत्रण सत्रांचे (Counselling Sessions) आयोजन करण्यात येईल ,त्यास उपस्थित राहणे आवश्यक राहिल.

PROGRAMME STRUCTURE-

(M.A.Education/LL.M) Programme

Part I & II
Total Credits = 64-72

First Year

Second Year

(Compulsory Papers)

(Compulsory Papers)

Group – A Theory	Marks
Paper I	100
Paper II	100
Paper III	100
Paper IV	100
Group – B Internal Work	
Paper V- Seminars (4*20) Marks+ presentation 20 Marks	100
Paper VI- Assignments (4*20) Marks+ Attendance for Contact Sessions 20 Marks	100
TOTAL	600

Group – A Theory	Marks
Paper I	100
Paper II	100
Paper III	100
Paper IV	100
Group – B Internal Work	
Paper V- Dissertation <ul style="list-style-type: none">• Proposal Writing & Presentation• Report Writing• Viva-voce	50
Paper VI - Assignments (4*20) Marks+ Attendance for Contact Sessions 20 Marks	100
TOTAL	600

First Year	Theory + Internal Work	400+200 = 600	TOTAL MARKS- 1200
Second Year	Theory + Internal Work	400+200 = 600	

ठराविक रविवारी/ सुट्टीच्या दिवशी प्रती वर्ष एकूण ३० संमंत्रण सत्रांचे (Counselling Sessions) आयोजन करण्यात येईल ,त्यास उपस्थित राहणे आवश्यक राहिल.

❖ उपलब्ध शिक्षणक्रम व शुल्क :-

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	प्रवेश पात्रता	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
बी.ए. प्रथम वर्ष (सामान्य)	०३-०६	कोणत्याही मान्यताप्राप्त शिक्षण मंडळाची (बोर्ड) बारावीची परीक्षा उत्तीर्ण किंवा समकक्ष असलेली परीक्षा /पदविका (एम.सी.व्ही.सी./ डी.एड./ डी.टी.एड. /डी.फार्मसी) उत्तीर्ण	मराठी	३५००/-	मराठी,हिंदी,इंग्रजी, इतिहास, राज्यशास्त्र, समाजशास्त्र, मानसशास्त्रची छापिल पुस्तके आहेत, तर अर्थशास्त्र, Optional English ची पुस्तके उपलब्ध नाहीत.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.ए. द्वितीय वर्ष	-	-	मराठी	३५००/-	हिंदी,इंग्रजी, इतिहास, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र , समाजशास्त्र हे SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध तर, मराठी, मानसशास्त्र अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.ए.तृतीय वर्ष	-	-	मराठी	२८००/-	अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही .	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	प्रवेश पात्रता	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
बी.कॉम. प्रथम वर्ष	०३-०६	कोणत्याही मान्यताप्राप्त शिक्षण मंडळाची (बोर्ड) बारावीची परीक्षा उत्तीर्ण किंवा समकक्ष असलेली परीक्षा / पदविका (एम.सी.व्ही.सी. /डी.एड./डी.टी.ए ड. /डी.फार्मसी) उत्तीर्ण	मराठी/ इंग्रजी	३६००/-	मराठी,हिंदी,इंग्रजी, ची छापिल पुस्तके आहेत, मात्र Computing Skills,Modern Office Management, Principles & Practices of Banking हे SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध, तर Micro Economic Analysis, Financial and Cost Accounting साठी अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.कॉम. द्वितीय वर्ष	-	-	मराठी/ इंग्रजी	३६००/-	MacroEconomic Analysis, Corporate Accounting & Costing साठी अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही. तर बाकी विषय SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
बी.कॉम. तृतीय वर्ष	-	-	मराठी/ इंग्रजी	२८५०/-	अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही.	वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	प्रवेश पात्रता	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
एम.ए. - मराठी (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची/ राज्यशासनाद्वारे वा केंद्र सरकारद्वारे मान्यता प्राप्त संस्थेची पदवी परीक्षा उत्तीर्ण किंवा समकक्ष असलेली पदवी उत्तीर्ण	मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर, द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/ संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातुन एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम. ए. - हिंदी (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची/ राज्यशासनाद्वारे वा केंद्र सरकारद्वारे मान्यता प्राप्त संस्थेची पदवी परीक्षा उत्तीर्ण किंवा समकक्ष असलेली पदवी उत्तीर्ण	हिंदी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर, द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात वाध्याय, संमंत्रण/ संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातुन एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम.ए. - इंग्रजी (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची/ राज्यशासनाद्वारे वा केंद्र सरकारद्वारे	इंग्रजी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर, द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात वाध्याय, संमंत्रण/ संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातुन एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम.ए.-इतिहास (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	मान्यता प्राप्त संस्थेची पदवी परीक्षा उत्तीर्ण किंवा समकक्ष असलेली पदवी उत्तीर्ण	मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर,द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	वर्षातुन एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	प्रवेश पात्रता	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
एम.ए.- समाजशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची/ राज्यशासनाद्वारे वा केंद्र सरकारद्वारे मान्यता प्राप्त संस्थेची पदवी परीक्षा उत्तीर्ण किंवा समकक्ष असलेली पदवी उत्तीर्ण	मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर,द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात वाध्याय, संमंत्रण/ संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातुन एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक
एम. ए.- राज्यशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४		मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी Indian Foreign Policy & Democracy in India विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे, तर, उर्वरित विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तसेच द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	
एम. ए.- अर्थशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४		मराठी	५२५०/-	प्रथम वर्ष व द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	
एम. ए.- संरक्षण व सामरिकशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४		मराठी	४२५०/-	प्रथम वर्ष व द्वितीय वर्ष साठी स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही	

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	प्रवेश पात्रता	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
एल.एल.एम. (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची/ राज्यशासनाद्वारे वा केंद्र सरकारद्वारे मान्यता प्राप्त	इंग्रजी	११०००/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे.	प्रथम वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, सेमिनार व प्रात्यक्षिक कार्य, द्वितीय वर्षास
एल.एल.एम. (द्वितीय वर्ष)		संस्थेची एल.एल.बी. पदवी उत्तीर्ण (किमान ५०% सह)		९०००/-	द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही	संशोधन कार्य, स्वाध्याय, /सेमिनार व प्रात्यक्षिक कार्य, मौखिक परीक्षा, तसेच वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)
एम.कॉम. (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची/ राज्यशासनाद्वारे वा केंद्र सरकारद्वारे मान्यता प्राप्त संस्थेची वाणिज्य व व्यपस्थापनातील पदवी परीक्षा उत्तीर्ण किंवा (बी. कॉम/बी.बी.ए./ बी. एम. एस.) समकक्ष असलेली पदवी उत्तीर्ण	मराठी/ इंग्रजी	५२५०/-	प्रथम वर्ष साठी Economics of Industries & Environment & Accountancy विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्ध नाही तर बाकी सर्व विषय SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे. तसेच द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे.	प्रथम व द्वितीय वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, संमंत्रण/ संपर्क सत्र उपस्थिती अनिवार्य व वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)

शिक्षणक्रम	कालावधी वर्ष	प्रवेश पात्रता	माध्यम	परीक्षा शुल्कासह एकूण शुल्क (प्रती वर्ष)	स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता	परीक्षा पद्धती
एम.ए.- शिक्षणशास्त्र (प्रथम व द्वितीय वर्ष)	०२-०४	कोणत्याही मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची/ राज्यशासनाद्वारे वा केंद्र सरकारद्वारे मान्यताप्राप्त संस्थेची शिक्षणशास्त्र विषयातील बी. ए. पदवी उत्तीर्ण (किमान ५०%)/ बी. ए. पदवीसोबत डी. एड. /डी. टी. एड उत्तीर्ण (किमान ५०%)/ शिक्षणशास्त्र विषयातील पदवी वा समकक्ष पदवी (बी. एड.)उत्तीर्ण (किमान ५०%)/ बी.ए. बी.एड./ बी.एस्सी.बी.एड. (एकात्मिक) उत्तीर्ण (किमान५०%) /बी. पी. एड / बी.एड (फिजिकल एज्युकेशन/ शारीरिक शिक्षण) उत्तीर्ण (किमान ५०%)/ बी.एड/बी.ए.डी.टी. एड.(विशेष शिक्षण) उत्तीर्ण (किमान ५०%)	मराठी	११०००/-	प्रथम वर्ष साठी सर्व विषयांची छापिल पुस्तके आहेत. तर, द्वितीय वर्ष साठी सर्व विषयाचे स्वयं अध्ययन साहित्य SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहेत.	प्रथम वर्षास अंतर्गत कार्यात स्वाध्याय, सेमिनार व प्रात्यक्षिक कार्य , द्वितीय वर्षास संशोधनकार्य, स्वाध्याय,/ सेमिनार / प्रात्यक्षिक कार्य, क्षेत्रिय कार्य (शोध निबंध) व मौखिक परीक्षा, तसेच वर्षातून एकदाच अंतिम लेखी परीक्षा (वार्षिक)

❖ एम. ए. शिक्षणशास्त्र शिक्षणक्रमास प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सुवर्ण संधी आहे की, महाराष्ट्र शासनाचे १५ जुलै २०१६ च्या पत्रकानुसार एम.ए. शिक्षणशास्त्र ही पदवी एन.सी.टी.ई. च्या अधिसूचनेनुसार एम.एड.पदवीशी समकक्ष समजण्यात आली आहे. व राज्यातील खाजगी माध्यमिक शाळांतील शिक्षकांना निवडश्रेणीसाठी उपयुक्त आहे. (याबाबतचे संदर्भपत्र आयडियलच्या संकेत स्थळावर **Important Circular & GR या Link** वर बघावे.)

❖ प्रवेश पात्रता नियमावली:-

- १ कला शाखेचा विद्यार्थी कला व वाणिज्य शाखेकडील शिक्षणक्रमास प्रवेश घेण्यास पात्र राहिल.
- २ वाणिज्य शाखेचा विद्यार्थी कला शाखेकडे प्रवेशास पात्र राहिल.
- ३ मुक्त विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांना टी. सी. विद्यापीठाकडून दिला जात नाही. म्हणून ज्या पदवीस विद्यार्थ्यांस प्रवेश हवा असेल, त्या पूर्वी जी पदवी विद्यार्थ्यांने प्राप्त केलेली आहे त्या पदवीचा ओरीजनल टी.सी. / एल.सी. तसेच विद्यापीठाचे ओरीजनल मायग्रेशन सर्टिफिकेट विद्यार्थ्यांने प्रवेश घेतेवेळी जमा करणे अनिवार्य आहे.
- ४ डी.एड./डी.टी.एड. प्रवेशित असतांना विद्यार्थ्यांस एफ.वाय.बी.ए./ बी.कॉम. प्रथम वर्षास प्रवेश घेता येईल. सरळ द्वितीय वर्षास प्रवेश मिळणार नाही.
- ५ एका विषयात पदवी पूर्ण केली आहे व दुसऱ्या विषयात पदवी करायची असेल तर सरळ द्वितीय वर्षाला प्रवेश दिला जाणार नाही.
- ६ इतर नियमित विद्यापीठातून एफ.वाय.बी.ए. / एम.ए. प्रथम वर्ष पूर्ण केले असेल, तर आपल्याकडे एस.वाय.बी.ए./ एम.ए. द्वितीय वर्षाला प्रवेश दिला जाणार नाही.
- ७ ज्या विद्यार्थ्यांचे कागदपत्रे अपूर्ण असतील त्या विद्यार्थ्यांकडून किमान एक महिन्याच्या आत कागदपत्रे जमा करण्याच्या अटीवर प्रवेश अर्ज स्विकारता येईल. त्या संदर्भातील अर्ज विद्यार्थ्यांने बहिःस्थ विभागाकडे देणे अनिवार्य राहिल.
- ८ जर आपणाकडे मूळ टी.सी. नसेल किंवा हरवला असेल अशा काही अपवादात्मक वेळी डुप्लीकेट टी.सी. सादर करता येईल मात्र त्याबाबतचे प्रतिज्ञापत्र संबंधित अधिकाऱ्यांच्या स्वाक्षरीने सादर करता येईल. याबाबतची खोटी माहिती आढळल्यास विद्यार्थ्यांच त्यास जबाबदार राहिल.
- ९ एकदा प्रवेश घेतला तर, कोणत्याही सबबीवर प्रवेश रद्द केला जाणार नाही व विद्यार्थ्यांस शुल्कही परत केले जाणार नाही.
- १० विविध शिक्षणक्रमांच्या प्रवेश कालावधीत जे शुल्क निर्धारित केलेले असेल ते भरणे अनिवार्य आहे. मात्र तर विलंब शुल्क व अतिविलंब शुल्क विद्यापीठ निर्धारित करेल त्याप्रमाणे प्रवेश कालावधीनंतर प्रवेश घेतला असेल तर भरावे लागेल.
- ११ शुल्क भरण्याची चलन किंवा ऑनलाईन प्रक्रिया, बँकेचे तपशील जो दिला असेल त्याप्रमाणे धुळे, जळगाव, नंदुरबार या तिनही जिल्हयातून भरता येईल.
- १२ प्रवेश शुल्क भरतांना चुकून दुसऱ्या शिक्षणक्रमांच्या प्रवेश शुल्काचे चलन किंवा ऑनलाईन शुल्क भरले तर कोणत्याही सबबीवर ते शुल्क परत मिळणार नाही व दुसऱ्या शिक्षणक्रमांसाठी वर्ग केले जाणार नाही. नव्याने शुल्क भरून शिक्षणक्रमास प्रवेश घ्यावा लागेल.

- १३ ज्या शिक्षणक्रमांना अंतर्गत कार्यात (Internal Work) जसे स्वाध्याय, आंतरवासिता, प्रात्यक्षिके, क्षेत्रिय कार्य, शोध निबंध अहवाल, सेमिनार, मौखिक परीक्षा अनुषंगिक कार्य असेल ते पूर्ण केल्याशिवाय परीक्षेस बसता येणार नाही.
- १४ विद्यार्थ्यांनी ज्या केंद्रावर प्रवेश घेतला आहे. त्याच केंद्रावरून स्वयं अध्ययन साहित्य विद्यार्थ्यांस वितरीत केले जाईल. कोणत्याही विद्यार्थ्यांस वैयक्तीकरित्या साहित्य पाठविले जाणार नाही.
- १५ ज्या विद्यार्थ्यांनी बी.ए./बी. कॉम प्रथम वर्षास प्रवेश घेतला आहे मात्र परीक्षा दिली नाही किंवा काही पेपर अनुत्तीर्ण झालात तरी बी.ए./बी.कॉम द्वितीय वर्षास प्रवेश घेता येईल. मात्र ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्ष पास / उत्तीर्ण केले आहे त्यांनाच तृतीय वर्षास प्रवेश घेता येईल. परंतु ज्यांचे द्वितीय वर्ष जरी पास / उत्तीर्ण असेल परंतु प्रथम वर्ष पास / उत्तीर्ण केले नाही त्यांना तृतीय वर्षास प्रवेश घेता येणार नाही.
- १६ पदवी शिक्षणक्रमास प्रवेश घेतल्यापासून किमान तीन (३) वर्षे व जास्तीत जास्त सहा (६) वर्षात पूर्ण करणे आवश्यक आहे. तसेच पदव्युत्तर शिक्षणक्रमास प्रवेश घेतल्यापासून किमान दोन (२) वर्षे व जास्तीत जास्त चार (४) वर्षात पूर्ण करणे आवश्यक आहे. काही कारणास्तव प्रथम वर्षाची परीक्षा देऊ शकले नाहीत तरी द्वितीय वर्षास प्रवेश घेण्यास विद्यार्थी पात्र असेल.
- १७ विद्यापीठ नियमानुसार वेळोवेळी विविध शिक्षणक्रम अंमलबजावणी अंतर्गत जे शुल्क निर्धारित केले जाईल त्याव्यतिरिक्त इतर कोणतेही अतिरिक्त शुल्क जर केंद्राद्वारे मागणी झाल्यास विद्यार्थ्यांने त्वरीत बहिःस्थ विभागात लेखी तक्रार नोंदवायची आहे, तरच कारवाई करण्यात येईल. अन्यथा विद्यार्थी स्वतः त्यास जबाबदार राहिल.
- १८ बहिःस्थ विभागाच्या शिक्षणक्रम अंमलबजावणी अंतर्गत होणाऱ्या विविध प्रक्रियांबाबतचे निर्णय, वेळोवेळी होणारे बदल याचे सर्वाधिकार बहिःस्थ विभागास राहतील. प्रवेश पात्रता व शिक्षणक्रम अंमलबजावणी प्रक्रियेबाबत होणारे बदल स्विकारणे विद्यार्थ्यांना व संबंधीत केंद्रांना बंधनकारक राहिल.
- १९ विद्यापीठाच्या विविध योजनांतर्गत आर्थिक सुविधा, शिष्यवृत्ती लागू राहणार नाही.
- २० विद्यार्थ्यांसाठी विविध प्रकारच्या सेवा सुविधा देण्यासाठी ऑनलाईन पोर्टल सेवा. त्याअंतर्गत पुढील सुविधांचा फायदा विद्यार्थ्यांना होतो.
- पदवी व पदव्युत्तर विविध शिक्षणक्रमांची माहिती डाऊनलोड करणे.
 - परीक्षेसंदर्भातील माहिती प्राप्त करणे. (ओळखपत्र / वेळापत्रक / हॉल टिकीट)
 - विविध अर्ज (उदा. टी.सी., मायग्रेसन, पेपर रिव्हॅल्यूएशन) डाऊनलोड करणे.
 - व्यावसायिक व शैक्षणिक अभ्यासक्रम व प्रमाणपत्रांची माहिती डाऊनलोड करणे.
 - नौकरी संदर्भातील माहिती डाऊनलोड करणे.
 - स्पर्धा परीक्षांबाबतची माहिती डाऊनलोड करणे

२१ मूल्यमापन पद्धती:- विषयानुसार प्रत्येकी १०० गुणांची एकत्रित याप्रमाणे अंतीम लेखी परीक्षा घेण्यात येईल. ज्या शिक्षणक्रमांना अंतर्गत कार्य जसे, स्वाध्याय, सेमीनार, प्रकल्प अहवाल लेखन यांचे शिक्षणक्रम संरचनेनुसार अंतीम निकालामध्ये गुण मिळविले जातील.

२२ पास होण्याचे नियम:-

- विद्यापीठ नियमानुसार व्यावसायिक शिक्षणक्रम (M.A.Education) अंतीम लेखी परीक्षेस लेखी पेपरसाठी पास होणेस ५०% गुण अनिवार्य असतील.
- एल .एल .एम . शिक्षणक्रमास लेखी पेपरसाठी पास होणेस ४०% गुण अनिवार्य असतील.मात्र प्रथम व द्वितीय वर्ष एकत्रित अंतीम लेखी परीक्षेस ५०% गुण अनिवार्य असतील.

To pass the LLM examination a candidate must obtain 40 marks for each course (the marks for the written examination and internal assessment being added up) and 50 marks in the aggregate.

- अव्यावसायिक शिक्षणक्रमास अंतीम लेखी परीक्षेस ४०% गुण अनिवार्य असतील. तसेच बी.ए., बी.कॉम.साठी विद्यापीठ नियमानुसार ATKT लागू राहिल.

❖ स्वयं अध्ययन साहित्याबाबत ...

आपणांस प्रथम वर्षास शिक्षणक्रमानुसार छपाई केलेली पुस्तके सध्या उपलब्ध करून देत आहोत. द्वितीय वर्षास अध्ययन साहित्य हे SOFT COPY तच मिळणार आहे. तृतीय वर्षास अध्ययन साहित्य नाही याची नोंद घ्यावी कारण नविन सिलॅबस लागू होत आहे. मात्र आपणास जुन्याच सिलॅबसनुसार परीक्षा घ्यावयाची आहे.

सदर शिक्षणक्रमांतर्गत असलेल्या अध्ययन साहित्याची SOFT COPY तील मसुद्याचे अंतीम संपादन होणे बाकी आहे त्यामुळे व्याकरणदृष्ट्या व अंशतः आशयासंदर्भात काही त्रुटी असण्याची शक्यता आहे. परंतू, आपले शैक्षणिक वर्षाचे नुकसान होऊ नये म्हणून विद्यापीठाने आपल्या शिक्षणाच्या दृष्टिने सदरचा निर्णय घेतलेला आहे. ज्या शिक्षणक्रमांतर्गत स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्ध होणार नाही त्याची यादी संकेत स्थळावर टाकलेली आहे.

वेळोवेळी आपणापर्यंत पोहोचविण्यात आलेली माहिती व निर्णय सर्व विद्यार्थ्यांना बंधनकारक आहे. याची कृपया नोंद घ्यावी व विभागास सहकार्य करावे.

(टिप : बहुतांश अध्ययन साहित्य हे छापिल पुस्तके, मुद्रिते, टंकलिखिते वा अनुषंगिक तत्सम स्वरूपात मराठी माध्यमातून व अपवादात्मक विषयाचे इंग्रजी माध्यमातून उपलब्ध करून दिले जाणार आहे. तसेच उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या www.nmu.ac.in या अधिकृत संकेत स्थळावर गेल्यानंतर डाव्या बाजूस असलेल्या Quick Link अंतर्गत IDEAL (External Mode) या लिंकवरील SLM (Unedited) Link अंतर्गत SOFT COPY माध्यमात उपलब्ध आहे.

❖ स्वयं अध्ययन साहित्य उपलब्धता यादी

FIRST YEAR (F.Y.B.A)	Study Material
Compulsory English (131101)	Print Book
Optional English (131102)	NO Study Material
Marathi – Wangmaya Prakar : Katha Va Kavita (131103)	Print Book
Hindi – Samanya (131104)	Print Book
History - History of Indian Freedom Movement (1857-1947) (131105)	Print Book
Political Science - Indian Democratic Republic (131106)	Print Book
Sociology - Introduction to Sociology (131107)	Print Book
General Psychology (131108)	Print Book
Principles of Economics (131109)	NO Study Material
SECOND YEAR (S.Y.B.A)	
Compulsory English (141201)	Soft Copy
General English (141202)	NO Study Material
Marathi – Wangmaya Prakar + Kadambari va Atmakathan (141203)	NO Study Material
Samanya Hindi (141204)	Soft Copy
History - Rise of Maratha Power - 1630- 1707 (141205)	Soft Copy
Political Science - Indian Political Thought (141206)	Soft Copy
Sociology - Indian Society : Issues and Problems (141207)	Soft Copy
Psychology - Developmental Psychology (141208)	NO Study Material
Economics - Indian Economy Since 1980 (141209)	Soft Copy
THIRD YEAR (T.Y.B.A)	Study Material
Compulsory English (151301)	NO Study Material
Marathi – Wangmaya Prakar Natak va Lalit Gadya (151302)	NO Study Material
Hindi – Samanya (151303)	NO Study Material
General English (151304)	NO Study Material
History – History of Modern Europe (1789-1960) (151305)	NO Study Material
Political Science – Western Political Thought (151306)	NO Study Material
Social Science- Indian Society Structure and Change (151307)	NO Study Material
Economics- Indian Economy Since -1980 (151308)	NO Study Material
General Psychology (151309)	NO Study Material

B.COM.

FIRST YEAR (F.Y.B.COM)	Study Material
English (132101)	Soft Copy
Marathi (132102)	NO Study Material
Micro Economic Analysis (132103)	NO Study Material
Financial and Cost Accounting (132104)	NO Study Material
Computing Skills (132105)	Soft Copy
Modern Office Management (132106)	Soft Copy
Principles & Practices of Banking (132107)	Soft Copy
SECOND YEAR (S.Y.B.COM)	Study Material
Macro Economic Analysis (142201)	NO Study Material
Business & Tax Laws (142202)	Soft Copy
Business Management (142203)	Soft Copy
Corporate Accounting & Costing (142204)	NO Study Material
Business Communication (142205)	Soft Copy
Entrepreneurship Development (142206)	Soft Copy
Modern Banking & Financial System (142207)	Soft Copy
THIRD YEAR (T.Y.B.COM)	Study Material
Indian Economic Scenario (152301)	NO Study Material
Principle and Practice of Auditing (152302)	NO Study Material
Income Tax and Competitive Skills (152303)	NO Study Material
Human Resource Management (152304)	NO Study Material
Modern Management Techniques (152305)	NO Study Material
Advanced Accounting (152306)	NO Study Material
Business Administration (152307)	NO Study Material

**Programs Details with Availability of Study Material-2018
For All M.A./M.COM**

Programme-M.COM

M.COM - FIRST YEAR	Study Material	M.COM - SECOND YEAR	Study Material
PAPER-1- Economics of Industries & Environment (132101)	NO Study Material	PAPER-1- Management Accounting, Production & Operation anagement (142201)	Soft Copy
PAPER-2-Strategic Managements & Case Studies (132102)	Soft Copy	-PAPER-2-Organization Behaviour (142202)	Soft Copy
PAPER-3-Research Methodology in Commerce & Management (132103)	Soft Copy	PAPER-3- Entrepreneurship Development (142203)	Soft Copy
PAPER-4- Human Resource Management (132104)	Soft Copy	PAPER-4- Human Resource Management (142204)	Soft Copy
OR PAPER-4- Advanced Accountancy (132104)	NO Study Material	OR PAPER-4- Advanced Accountancy	Soft Copy

Programme-M.A.-MARATHI

FIRST YEAR MA-MARATHI	Study Material	SECOND YEAR MA-MARATHI	Study Material
Paper1- Marathi Wangamayachi Sanskrutik Parshwabhumi (131101)	Print Book	Paper1- Adhunik Marathi Wangmayacha Itihas (1920-1980)-(141201)	Soft Copy
Paper-2- Sahitya: Sameeksha Ani Sampradaya (131102)	Print Book	Paper 2- Bhasha Vidnyan (141202)	Soft Copy
Paper3-Vishesh Lekhakacha Abhyas : V.D. Karandikar (131103)	Print Book	Paper3-Sathottari Marathi Sahityatil Pramukh Pravah: Gramin Va Dalit Sahitya (141203)	Soft Copy
Paper 4- Streevadi Sahitya (131104)	Print Book	Paper 4- Loksahitya Ani Khandeshi Loksahitya (141204)	Soft Copy

Programs Details with Availability of Study Material-2018

Programme-M.A.-HINDI

FIRST YEAR M.A. HINDI	Study Material	SECOND YEAR M.A. HINDI	Study Material
PAPER-1- Adhunik Gadya (131101)	Print Book	PAPER-1- Samanya Star : Adhunik Kavya (141201)	Soft Copy
PAPER-2-Prachin Evam Madhyayugin Kavya (131102)	Print Book	PAPER-2 – Vishesh Star : Bhasha Vidnyan Evam Hindi Bhasha (141202)	Soft Copy
PAPER-3- Bhartiya Evam Pashyatya Sahityasashra/Aalochana (131103)	Print Book	PAPER-3- Vishesh Star: Hindi Sahitya ka Itihas (141203)	Soft Copy
PAPER-4-Vishesh Saityakar : Kabeer(131104)	Print Book	PAPER-4 – Vishesh Star : Loksahitya (141204)	Soft Copy

Programme-M.A.-ENGLISH

FIRST YEAR M.A. ENGLISH	Study Material	SECOND YEAR M.A. ENGLISH	Study Material
PAPER -1 – Strategies for effective communication in English (131101)	Print Book	PAPER -1 - Modern Literary Theories (141201)	Soft Copy
PAPER -2 - Period studies through literary genres: rama (131102)	Print Book	PAPER -2 - Period Studies Through Literary Generes : Fiction (141202)	Soft Copy
PAPER -3- Literary Studies (131103)	Print Book	PAPER -3- Period Studies Through Literary Generes : Poetry (141203)	Soft Copy
PAPER - 4 - American Literature (131104)	Print Book	PAPER-4-American Literature(141204)	Soft Copy

Programs Details with Availability of Study Material-2018

Programme-M.A.-HISTORY

FIRST YEAR	Study	SECOND YEAR	Study
M.A. HISTORY	Material	M.A. HISTORY	Material
PAPER-1- Trends In Historiography - Tools, Methods and Theories (131101)	Print Book	PAPER-1- Twentieth Century World - up to A.D. 1945 (141201)	Soft Copy
PAPER-2- History of Ancient India – (From Stone Age To Maurya Age & Post Maurya Period To A. D. 12 th Century) (131102)	Print Book	PAPER-2 India After Independence (141202)	Soft Copy
PAPER-3- History of Medieval India (AD 1206 to AD 1707) (131103)	Print Book	PAPER-3-History of Medieval Maharashtra (141203)	Soft Copy
PAPER-4 - An Introduction to Tribal History in India & History of Khandesh (131104)	Print Book	PAPER-4-History of Modern Maharashtra (141204)	Soft Copy

Programme-M.A.-POLITICAL SCIENCE

FIRST YEAR	Study	SECOND YEAR	Study
M.A. POLITICAL SCIENCE	Material	M.A. POLITICAL SCIENCE	Material
PAPER-1-Indian Foreign Policy (131101)	Soft Copy	PAPER-1- Socio - Political Research Methods (141201)	Soft Copy
PAPER-2- Modern Political Issues (131102)	Print Book	PAPER-2-Recent Comparative Political Process (141202)	Soft Copy
PAPER-3- Political Process in Indian States (131103)	Print Book	PAPER-3- Political Theory a Key Concepts (141203)	Soft Copy
PAPER-4-Democracy in India (131104)	Soft Copy	PAPER-4- UNO - Structure and Functions (141204)	Soft Copy

Programs Details with Availability of Study Material-2018

Programme-M.A.-ECONOMICS

FIRST YEAR M.A.ECONOMICS	Study Material	SECOND YEAR M.A.ECONOMICS	Study Material
PAPER-1- Advance Micro Economic Theory (131101)	Soft Copy	PAPER-1- Modern Monetary Economics (141201)	Soft Copy
PAPER-2- Modern Public Finance (131102)	Soft Copy	PAPER-2- Theory of Economics Growth and Development (141202)	Soft Copy
PAPER-3- Research Methodology and Statistics For Economics (131103)	Soft Copy	PAPER-3- International Economics (141203)	Soft Copy
PAPER-4- Agricultural Economics (131104)	Soft Copy	PAPER-4- Modern Banking and Financial Markets in India (141204)	Soft Copy

Programme-M.A.-SOCIOLOGY

FIRST YEAR M.A.SOCIOLOGY	Study Material	SECOND YEAR M.A.SOCIOLOGY	Study Material
PAPER-1- Social Structure and Social Change (131101)	Soft Copy or Print Book	PAPER-1- Sociology of Development (141201)	Soft Copy
PAPER-2- Methodology of Social Research (131102)	Print Book	PAPER-2- Indian Sociology and Social Thinkers (141202)	Soft Copy
PAPER-3- Rural Society in India (131103)	Print Book	PAPER-3- Gender & Society (141203)	Soft Copy
PAPER-4- Industry and Society in India (131104)	Print Book	PAPER-4- Education and Society (141204)	Soft Copy

Programs Details with Availability of Study Material-2018

Programme-M.A.-DEFENCE & STRATEGIC STUDIES

FIRST YEAR M.A.DEFENCE STUDIES	SECOND YEAR M.A.DEFENCE STUDIES	Study Material
PAPER-1- Defence Economics & Defence Production in India (131101)	PAPER-1- National Security (141201)	NO STUDY MATERIAL FOR 1ST & 2ND YEAR
PAPER-2- Research Methodologies & Techniques (131102)	PAPER-2- International Organizations (141202)	
PAPER-3- Geopolitics & Military Geography (131103)	PAPER-3- India's Wars with Pakistan and China (141203)	
PAPER-4 International Relations in modern times & India & Her Neighbours (131104)	PAPER-4- Military Psychology & Sociology (141204)	

Programme-M.A.-EDUCATION

FIRST YEAR M. A. EDUCATION	Study Material	SECOND YEAR M. A. EDUCATION	Study Material
Paper- I- Philosophical and Sociological of Foundation Education (134101)	Print Book	Paper- I- Teacher Education (144201)	Soft Copy
Paper- II- Psychological Foundation of Education (134102)	Print Book	Paper- II- Educational Technology (144202)	Soft Copy
Paper-III- Methodology of Educational Research (134103)	Print Book	Paper- III- Educational Guidance & Counselling (144203)	Soft Copy
Paper -IV- Distance Education (134104)	Print Book	Paper -IV- Special Education (144204)	Soft Copy

Programme-LLM

FIRST YEAR L.L.M.	Study Material	SECOND YEAR L.L.M.	Study Material
PAPER- I - Law and Social transformation In India & Judicial Process (135101)	Soft Copy	PAPER- I - Human Rights (145201)	NO STUDY MATERIAL
PAPER- II- Indian Constitutional Law: The New Challenges (135102)	Soft Copy	PAPER- II- Juvenile Delinquency (145202)	NO STUDY MATERIAL
PAPER- III- Comparative Criminal Procedure & Penology: Treatment Of Offenders (135103)	Soft Copy	PAPER- III- Public Utilities Law (145203)	NO STUDY MATERIAL
PAPER- IV- Legal Education and Research Methodology (135104)	Soft Copy	PAPER- IV- Mass Media Law (145204)	NO STUDY MATERIAL

❖ प्रवेश अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे :-

पदवी शिक्षणक्रम (बी.ए. / बी. कॉम)	पदव्युत्तर शिक्षणक्रम (उदा. एम.ए./एम.कॉम./एल.एल.एम./ एम.ए. (शिक्षणशास्त्र))
<ul style="list-style-type: none"> ● १२ वी चे प्रमाणपत्र व गुणपत्रकाच्या छायांकित (झेरोक्स) साक्षांकीत (अॅटेस्टेड) प्रत ● ओरिजीनल टी.सी. / एल.सी. ● नावात बदल असेल तर गॅझेटच्या छायांकित (झेरोक्स)साक्षांकीत (अॅटेस्टेड) प्रत 	<ul style="list-style-type: none"> ● पदवीचे प्रमाणपत्र व गुणपत्रकाच्या छायांकित (झेरोक्स) साक्षांकीत (अॅटेस्टेड) प्रत ● ओरिजीनल टी.सी. / एल.सी. देणे अनिवार्य ● नावात बदल असेल तर गॅझेटच्या छायांकित (झेरोक्स) साक्षांकीत (अॅटेस्टेड) प्रत ● इतर विद्यापीठाच्या विद्यार्थ्यांना स्थलांतर दाखला (Migration Certificate) देणे अनिवार्य

❖ बहिःस्थ विभागाची प्रवेश केंद्रे :-

- सदर प्रवेश केंद्रे ही फक्त प्रवेश अर्ज जमा करण्यासाठीच आहे.
- कृपया ऑनलाईन भरलेला अर्ज व शुल्क भरल्याची पोहच पावती तसेच संबंधीत कागदपत्रे ज्या जिल्ह्यातील (जळगाव/धुळे/नंदूरबार) प्रवेश केंद्रावर जमा करणार आहात त्या केंद्राचे नाव लिहावे.त्यानंतर आपणांस कोणत्याही सबबीवर केंद्र बदलून दिले जाणार नाही. याची नोंद घ्यावी.

अ.क्र.	प्रवेश केंद्रे	सांकेतांक	फोन नं.
१.	मा. संचालक, बहिःस्थ विभाग, उमवि, जळगाव	१०१	०२५७-२२५७४९५/ २२५८४९६
२.	मा. संचालक, प्रताप तत्वज्ञान केंद्र, अमळनेर, जि. जळगाव	१०३	०२५८७-२२२२८०
३.	मा. संचालक, म. गांधी तत्वज्ञान केंद्र, स्टेशन रोड, धुळे, जि. धुळे	२०१	०२५६२-२४०६४१
४.	मा. संचालक, एकलव्य प्रशिक्षण केंद्र, सरस्वती कॉलनी, तळोदा रोड, नंदूरबार, जि. नंदूरबार	३०१	०२५६४-२३००२८

❖ अत्यंत महत्वाचे :- अध्ययनार्थीने (Student) आपला ऑनलाईन प्रवेशावेळी दिलेला ईमेल व पासवर्ड, भ्रमणध्वनी क्रमांक (Mobile No.) निकाल हातात येईपर्यंत काळजीपूर्वक जपून ठेवणे अनिवार्य राहिल. अन्यथा आयडियल विभागाकडून प्रवेश ते अंतिम निकालप्रक्रिये दरम्यान होणाऱ्या अंमलबजावणीची माहिती किंवा संदर्भिय बदल याबाबत वेळोवेळी पाठविले जाणारे संदेश (SMS) सुविधेचा लाभ अध्ययनार्थीना घेता येणार नाही. व काही शैक्षणिक नुकसान झाल्यास अध्ययनार्थी त्यास स्वतः जबाबदार राहिल. याची नोंद घ्यावी.

(टीप :- ईमेल व भ्रमणध्वनी क्रमांक (Mobile No.) हयांत बदल असल्यास त्वरीत बहिःस्थ विभागाशी दूरध्वनीवर किंवा प्रत्यक्ष येवून बदल करून घ्यावा.)

■ संपर्कासाठी पत्ता व फोन नं. :

मा. संचालक,

बहिःस्थ विभाग (External Department)

स्पर्धा परीक्षा इमारत, उमवि नगर, जळगाव- ४२५ ००१

कार्यालय फोन नं. : ०२५७-२२५७४९५/२२५८४९६

संकेत स्थळ (Website) : उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या www.nmu.ac.in या अधिकृत संकेत स्थळावर गेल्यानंतर डाव्या बाजूस असलेल्या Quick Link अंतर्गत IDEAL (External Mode) लिंक (Link)

शिक्षणक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण करण्यासाठी हार्दिक शुभेच्छा !